

152.

На основу члана 56. ст. 1. до 4, члана 58. став 3. и члана 60. Закона о стандардизацији („Службени лист СФРЈ”, бр. 38/77 и 11/80), директор Савезног завода за стандардизацију издаје

НАРЕДБУ

О ОБАВЕЗНОМ АТЕСТИРАЊУ ЕЛЕКТРОНСКИХ АПАРАТА ЗА ДОМАЊИНСТВО И СЛИЧНУ УПОТРЕБУ

1. Обавезном атестирању у погледу безбедности подлеже електронски апарати за домаћинство и сличну употребу и апарати који се на њих прикључују, а напајају се непосредно или посредно из електричне мреже, и то:

- 1) ТВ и радио-дифузни пријемници;
- 2) тјунери;
- 3) аудио-фреквенцијски појачивачи, активне звучне кутије;
- 4) грамофони;
- 5) магнетофони;
- 6) видео-рекордери;
- 7) апарати за репродуковање са видео-плоча;
- 8) видео-камере, видео-монитори, видео-терминали, дисплеји;
- 9) електроакустички и електронски музички апарати;
- 10) кућни рачунари;
- 11) комбинације апарата из одредаба под 1) до 10) ове тачке;
- 12) активне пријемне антене за телевизијске и звучне радиодифузне емисије;
- 13) појачивачи сигнала намењени употреби у комбинацији са апаратима из одредаба под 1) до 10) ове тачке;
- 14) претварачи сигнала намењени употреби у комбинацији са апаратима из одредаба под 1) до 10) ове тачке;
- 15) апарати за даљинско управљање намењени употреби у комбинацији са апаратима из одредаба под 1) до 10) ове тачке;
- 16) програматори намењени употреби у комбинацији са апаратима из одредаба под 1) до 10) ове тачке;
- 17) апарати за напајање намењени употреби у комбинацији са апаратима из одредаба под 1) до 10) ове тачке;
- 18) ТВ игре намењене употреби у комбинацији са апаратима из одредаба под 1) до 10) ове тачке.

Под сличном употребом, у смислу ове наредбе, подразумева се употреба апарата који нису искључиво намењени употреби у домаћинству, али могу бити извор опасности за кориснике, као што су апарати које употребљавају нестручна лица у образовним установама, угоститељству, трговини и занатству.

2. Поступак обавезног атестирања производа из тачке 1. ове наредбе сироводи се за сваки тип електронског апарата за домаћинство и сличну употребу.

Уз захтев за вршење атестирања морају се доставити:

- 1) подаци о производу (назив, тип, модел, серијски број, година производње);
- 2) техничко улутство;
- 3) електрична и монтажна шема;
- 4) спецификација саставних делова који утичу на безбедност;

5) потврда о саобразности саставних делова који утичу на безбедност са југословенским стандардима.

3. Испитивању за обавезно атестирање подлеже следеће карактеристике и својства у погледу безбедности електронских апарата за домаћинство и сличну употребу и апарата који се на њих прикључују, а напајају се непосредно или посредно из електричне мреже, и то:

- 1) ознаке и натписи;
- 2) јонизујуће зрачење;
- 3) загревање у условима нормалног рада;
- 4) загревање на повишеним температурама околине;

5) опасност од електричних удара у условима нормалног рада;

- 6) изолација;
- 7) услови ненормалног рада;
- 8) механичка чврстоћа;
- 9) делови у споју са мрежом за напајање;
- 10) саставни делови;
- 11) спољашње прикључне ниправе;
- 12) спољашњи савиљљиви водови;
- 13) електрични спојеви и механичка причвршћења;
- 14) механичка отпорност цеви за слику и заштита од имплозије;
- 15) механичка стабилност и
- 16) отпорност телевизијских пријемника према ватри.

4. Карактеристике и својства електронских апарата за домаћинство и сличну употребу наведени у тачки 3. ове наредбе утврђени су у југословенским стандардима, и то:

- 1) JUS N.N0.201 - Безбедност електронских апарата за домаћинство и сличну употребу прикључених на мрежу за напајање. Технички услови и начин проверавања;
- 2) JUS N.N0.202 - Безбедност електронских апарата за домаћинство и сличну употребу прикључених на мрежу за напајање. Апарати заштићени од прскања водом. Допунски технички услови и начин проверавања.

5. Испитивање карактеристика и својстава електронских апарата за домаћинство и сличну употребу наведених у тачки 3. ове наредбе врши се применом метода утврђених у југословенским стандардима, и то:

- 1) JUS N.N0.201 - Безбедност електронских апарата за домаћинство и сличну употребу прикључених на мрежу за напајање. Технички услови и начин проверавања;
- 2) JUS N.N0.202 - Безбедност електронских апарата за домаћинство и сличну употребу прикључених на мрежу за напајање. Апарати заштићени од прскања водом. Допунски технички услови и начин проверавања.

6. Узимање узорка за испитивање типа производа из тачке 1. ове наредбе врши организација овлашћена за атестирање тих производа.

Величина узорка за испитивање типа производа из тачке 1. ове наредбе утврђена је југословенским стандардом JUS N.N0.201 - Безбедност електронских апарата за домаћинство и сличну употребу. Технички услови и начин проверавања.

О узимању узорка саставља се записник који садржи фирму, односно назив произвођача, назив производа и место и датум узимања узорка. Записник потписују представници произвођача и организација која је овлашћена за атестирање.

7. Извештај о испитивању за атестирање производа из тачке 1. ове наредбе садржи:

- 1) податке о производу (назив, тип, модел, серијски број, година производње);
- 2) податке о произвођачу;
- 3) податке о подносиоцу захтева за атестирање;
- 4) југословенске стандарде према којима је вршено испитивање;
- 5) резултате испитивања карактеристика из тачке 3. ове наредбе према тачкама стандарда из тачке 4. ове наредбе;
- 6) закључак;
- 7) место и датум издавања извештаја о испитивању.

Извештај о испитивању мора бити оверен потписом овлашћеног руководиоца организације овлашћене за атестирање производа из тачке 1. ове наредбе и њеним печатом.

Заглавље извештаја о испитивању из става 1. ове тачке садржи:

- 1) фирму, односно назив и седиште организације овлашћене за атестирање;
- 2) број решења о овлашћењу у датум издавања решења.

8. Ако се испитивањем утврди да резултати испитивања карактеристика из тачке 3. ове наредбе у целини одговарају захтевима утврђеним у југословенским стандардима наведеним у тачки 4. ове наредбе, организација овлашћена за атестирање производа из тачке 1. ове наредбе издаје атест о испитиваном типу производа.

Један примерак атеста доставља се, са извештајем о испитивању, подносиоцу захтева, други Савезном заводу за стандардизацију, а трећи задржава организација овлашћена за атестирање.

Атести издају за исте типове апарата који се и даље производе, односно увозе важе пет година од дана издавања.

Сматра се да производ из тачке 1. ове наредбе поседује важећи атест без обзира на датум продаје ако је произведен или увезен у року наредбе атеста.

Промена конструкције, саставних делова и материјала који утичу на саобразност производа са атестираним типом, морају се пријавити организацији овлашћеној за атестирање ради допунских испитивања.

9. Атест се издаје на обрасцу Савезног завода за стандардизацију, а детаљан извештај о резултатима испитивања свих прописаних карактеристика квалитета из тачке 3. ове наредбе (испитни протокол) – на обрасцу утврђеном од Савезног завода за стандардизацију.

Организација овлашћена за атестирање дужна је да чува атесте и извештаје о испитивању најмање пет година од дана њиховог издавања.

10. Производе из тачке 1. ове наредбе за које је издат атест, произвођач, односно увозник мора означити атестним знаком према Наредби о изгледу и употреби атестног знака („Службени лист СФРЈ”, бр. 4/79).

Атестни знак садржи словну и бројну ознаку. Словна ознака (NN) у два поља се односи на групу и подгрупу стандарди којима припадају производи из тачке 1. ове наредбе, а бројна ознака у два поља означава шифру овлашћене организације.

Ако је атестирање производа извршено на основу више наредби, словна, односно бројна ознака уписује се на страницама или испод атестног знака.

Величина атестног знака утврђена је висином В, која може износити од 3 mm, до 50 mm.

За меру В већу од 10 mm, висина словне и бројне ознаке мора бити једнака мери С.

За меру В мању од 10 mm, висина словне и бројне ознаке не сме бити мања од 1 mm.

11. За атестирање производа из тачке 1. ове наредбе може се овластити организација удруженог рада која у погледу техничке опремљености, стручних квалификација и радног искуства кадрова испуњава следеће услове:

- а) да располаже следећом опремом, и то:
 - 1) инструментима за мерење напона, струје и снаге класе I, као и фактора снаге 2,5 одговарајућих мерних опсега;
 - 2) инструментима за мерење напона, струје или снаге, независних од фреквенције и таласног облика (за мерење потрошње апарата са прскидачким колом за напајање – SMPB);
 - 3) мерачем излазног аудио-фреквенцијског сигнала са показивањем независним од фреквенције и таласног облика;
 - 4) осцилоскопом, одговарајућих карактеристика и тачности мерења;
 - 5) мегаометром за мерење изолационе отпорности, 500 V, тачности мерења $\pm 5\%$;
 - 6) омметрима, односно мерним местовима за мерење отпорности (Витсонов мост, Томсонов мост, итд.), тачности мерења $\pm 1\%$;
 - 7) уређајем за испитивање диелектричне чврстоће, чији је мерни опсег до 5 000 V;
 - 8) направом за испитивање диелектричне чврстоће – према захтевима у југословенском стандарду JUS N.N0.201;
 - 9) мерачем температуре одговарајућих мерних опсега за мерење температуре, класе 1.5;
 - 10) мерачем одложне струје кроз индуктивне отпорнике 2 \times 10 и 50 k Ω ;
 - 11) генератором испитног ТВ сигнала;
 - 12) високофреквенцијним генератором варнице;
 - 13) сигналом – генератором белог шума;
 - 14) мерачем јонизујућег зрачења према југословенском стандарду JUS N.N0.201;
 - 15) фотометром;

16) направом за одређивање температуре омекшавања термопласта по Викату – према југословенском стандарду JUS G.S2.641;

17) направом за испитивање издржљивости мрежних прекидача – према захтеву у југословенском стандарду JUS N.N0.201;

18) направом за испитивање апарата чије кућиште садржи мрежни утикач – према југословенском стандарду JUS N.N0.201;

19) направом за проверавање отпорности према савијању водова и гајтана – према југословенском стандарду JUS N.C0.652;

20) Букаеновим пламеником за метан или природни гас калоричне моћи приближно 37 MJ/m³ и осталим прибором – према југословенском стандарду JUS N.N0.201;

21) пламеником малог пламена за бутан – према југословенском стандарду JUS N.N0.201;

22) направом за испитивање ударним напонам (са VN извором једносмерне струје, испитним колом и одговарајућим прекидачем) – према југословенском стандарду JUS N.N0.201;

23) комором за повишене температуре, са циркулацијом ваздуха, до 150 °C, без влаге;

24) комором за снижене температуре до - 25 °C;

25) комором за повишене температуре са влагом – према југословенском стандарду JUS N.A5.715;

26) направом за испитивање потресима – према југословенском стандарду JUS N.N0.201;

27) уређајем за испитивање вибрацијама одговарајућег опсега фреквенције и амплитуде – према југословенском стандарду JUS N.N0.201;

28) испитним бубњем – према југословенским стандардима JUS N.N0.201 и JUS N.A.042;

29) направом за проверавање заштите од коског прскања водом – према југословенском стандарду JUS N.A5.033;

30) пропусним филтром – према југословенском стандарду JUS N.N0.201;

31) испитним чекићем 0,5 N · m – према југословенском стандарду JUS N.A5.044;

32) крутим пробним прстом – према југословенском стандарду JUS N.N0.201;

33) чланкастим пробним прстом – према југословенском стандарду JUS N.N0.201;

34) електричним контактним показивачем са напонам од приближно 40 V – према југословенском стандарду JUS N.A5.020;

35) пробном куком – према југословенском стандарду JUS N.N0.201;

36) металним пробним ланцем – према југословенском стандарду JUS N.N0.201;

37) пробном иглом пречника 4 mm и дужине 100 mm – према југословенском стандарду JUS N.N0.201;

38) испитним клином – према југословенским стандардима JUS N.A5.026 и JUS N.N0.201;

39) пробном иглом пречника 2 mm и дужине 100 mm – према југословенском стандарду JUS N.N0.201;

40) равном жицом пречника 1 mm и дужине 100 mm – према југословенском стандарду JUS N.N0.201;

41) челичном иглом за гребање – према југословенском стандарду JUS N.N0.201;

42) мерачем силе од 2 до 100 N;

43) моментним кључевима и одврткама од 0,2 до 2,5 N · m;

44) мерном лупом са скалом;

45) помичним мерилом и микрометром;

46) регулационим трансформаторима 220 V, 0 до 250 V, 50 Hz, одговарајућих снага;

47) стабилизираним изворима за напајање наизменичним и једносмерним струјом, одговарајућих снага;

48) равном подлогом најнутном за 10° у односу на хоризонталну раван одговарајућих мера – према југословенском стандарду JUS N.N0.201;

49) аудио-фреквенцијским вентачким оттерчењима одговарајућих импеданси и снага, променљивим отпорницима и другом помоћном опремом;

50) прибором и простором за испитивање механичке отпорности цеви за слику и заштите од имплозије - према захтевима у југословенском стандарду JUS N.N0.201.

О целокупној опреми за испитивање води се свједенција, која садржи податке о:

- 1) називу опрема (инструмента, уређаја);
- 2) називу произвођача и типској ознаци опреме;
- 3) серијском броју и години производње опреме;
- 4) мерном опсегу и класи тачности;
- 5) датуму контроле исправности опреме у смислу Закона о мерним јединицама и мерилима;
- 6) итранимат оправкама инструмената.

Изузетно, ако је за поједино испитивање или део испитивања потребна специфична опрема којом организација овлашћена за атестирање не располаже, тај део испитивања може се извршити на опреми произвођача, под условом да та опрема одговара сврси испитивања и да је метролошки проверена, о чему се обавештава Савезни завод за стандардизацију.

б) да за рад на пословима атестирања организација удруженог рада има следеће раднике:

1) радника који руководи испитивањем - дипломираног инжењера електротехнике са најмање пет година радног искуства на пословима испитивања електронских производа;

2) стручне раднике - дипломираног инжењера електротехнике са најмање три године радног искуства на пословима испитивања електронских производа и одговарајући број радника са вишом и средњом стручном спремом са најмање три године искуства на пословима испитивања електронских производа.

12. Ова наредба ступа на снагу по истеку девет месеци од дана објављивања у „Службеном листу СФРЈ“.

Бр 07-4050/1
9. октобара 1986. године
Београд

Директор
Савезног завода за
стандардизацију,
Вуканшин Драгојевић, с. р.